

ZARZĄDZENIE

Dnia 31 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński

po zapoznaniu się z wnioskiem sygnalizacyjnym skazanego R.B.
z dnia 2 czerwca 2025 r. (art. 9 § 2 k.p.k.)
w przedmiocie wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 27 września 2023 r., sygn. akt II AKa 90/23,
utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 25 stycznia 2023 r., sygn. akt III K 180/22,

1. stwierdzić brak podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie z urzędu wskazanego wyżej postępowania (art. 542 § 3 k.p.k.);
2. wniosek w pozostałym zakresie pozostawić bez rozpoznania, albowiem podnoszone w nim okoliczności nie stanowią uchybień należących do katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych określonych w art. 439 § 1 k.p.k., z którymi ustawa wiąże obowiązek podjęcia działania z urzędu w trybie art. 9 § 2 k.p.k.;
3. doręczyć odpis zarządzenia skazanemu wraz z pouczeniem o braku możliwości wniesienia zażalenia.

UZASADNIENIE

Pismami z dnia 2 czerwca 2025 r. oraz 16 czerwca 2025 r. skazany R.B. wniósł o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym

wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 września 2023 r., sygn. akt II AKa 90/23, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 stycznia 2023 r., sygn. akt III K 180/22. Pismo to zostało zarejestrowane w Izbie Karnej Sądu Najwyższego jako wniosek sygnalizujący w przedmiocie wznowienia postępowania z urzędu.

W uzasadnieniu wniosku skazany powołał się na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., albowiem w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Szczecinie zasiadali SSA X. Y., SSA X.1 Y.1 i SSA X.2 Y.2, powołani na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Szczecinie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Poza wskazaną bezwzględną przyczyną odwoławczą, autor pisma zarzuca wyrokowi Sądu Apelacyjnego w Szczecinie *„obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zapadłego orzeczenia, co w sposób precyzyjny i dokładny jest wskazane w Apelacji z dnia 30 marca 2023 roku”* oraz wskazuje, że *„pomimo rażącego naruszenia zasad i przepisów prawa w postępowaniu sądowym wyrok został utrzymany co jest niezrozumiałe z punktu widzenia prawa obowiązującego w Państwie Polskim i standardów logicznego myślenia”*. Motywując swój wniosek skazany przedstawia – pomimo pozornie rozbudowanej argumentacji – szereg ogólnych okoliczności dotyczących postępowania dowodowego, posługując się niezwiązanymi z *meritum* sprawy oraz głównie spekulacyjnymi stwierdzeniami. W ten sposób poddaje również krytyce ocenę materiału dowodowego dokonaną w tej sprawie przez sądy obu instancji oraz kwestionuje zasadność zarzutów sformułowanych w akcie oskarżenia.

W pierwszej kolejności należy odnotować, że brak jest jakichkolwiek podstaw do proceduralnego podważenia statusu sędziego oraz jego działalności orzeczniczej z przyczyn podniesionych w uzasadnieniu uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., a w konsekwencji dopatrywania się bezwzględnej przyczyny odwoławczej w

sytuacji, gdy w składzie sądu brała udział osoba powołana na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Przypomnieć należy, że w tej materii wypowiedział się w wyroku z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, Trybunał Konstytucyjny, który orzekł, że uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I –4110 – 1/20, jako akt normatywny utraciła moc obowiązującą. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne, co skutkuje tym, iż wszystkie inne organy władzy publicznej, również organy władzy sądowniczej, mają obowiązek przestrzegania i stosowania tych orzeczeń. W świetle powyższego stwierdzić należy, że brak jest normatywnych podstaw do podważania konstytucyjnego umocowania Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. oraz jej uprawnień do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, a także kwestionowania ważności i skuteczności powołań sędziowskich dokonanych przez Prezydenta RP w ramach przysługującej mu wyłącznej i nie podlegającej weryfikacji prerogatywy, na podstawie rekomendacji udzielonej przez ten organ (zob. też m.in.: postanowienie TK z dnia 3 czerwca 2008 r., Kpt 1/08; wyrok TK z dnia 25 czerwca 2012 r., K 18/09; wyrok TK z dnia 11 września 2017 r., K 10/17; wyrok SN z dnia 28 lutego 2023 r., II CSKP 1362/22; postanowienie SN z dnia 28 lutego 2023 r., III KK 23/23).

Stan powszechnego obowiązywania i ostateczności wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, nie może zostać zniesiony, jak już wcześniej wskazano, przez żaden organ państwowy, a tym bardziej przez zwykłą negację strony, dla której wynik postępowania karnego jest po prostu niezadawalający. Intencjonalne pomijanie przez skazanego orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego oraz kwestionowanie składu Trybunału Konstytucyjnego nie ma żadnych uzasadnionych podstaw i stanowi wyraz

oczywistego lekceważenia obowiązującego porządku prawnego oraz zasad konstytucyjnych, w tym zasady demokratycznego państwa prawnego.

Należy mieć na uwadze, że także w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że powszechnie obowiązująca moc orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego jest jednym z filarów demokratycznego państwa prawnego i zobowiązuje wszystkie inne organy władzy publicznej, w tym również organy władzy sądowniczej, w tym i Sąd Najwyższy, do przestrzegania i stosowania tych orzeczeń, a konkretnie ich sentencji (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt III KRS 34/12, z dnia 7 kwietnia 2016 r., sygn. akt III KRS 44/12).

Niezależnie od powyższego, zauważyć należy, że analiza akt sprawy dowodzi, że zarówno skazany, jak i jego obrońca w toku postępowania odwoławczego, pomimo zawiadomienia o składzie wyznaczonym do rozpoznania apelacji, nie zgłaszali żadnych wątpliwości co do bezstronności i niezawisłości wyznaczonych do składu orzekającego SSA X. Y., SSA X.1 Y.1 i SSA X.2 Y.2. W aktach sprawy brak jest również potwierdzenia, aby składali oni wnioski o wyłączenie tych Sędziów, czy sygnalizowali - w trakcie rozprawy odwoławczej - wystąpienie warunków uniemożliwiający rozpoznanie przedmiotowej sprawy w sposób bezstronny i niezawisły. Wyraźnie bierna w tym zakresie postawa skazanego i jego obrońcy w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym implikuje zatem uznanie – niezależnie od aktualnego stanowiska skazanego - że udział wyznaczonych do składu orzekającego Sędziów Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, nie naruszał standardu prawa do sądu w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPCz.

W uchwale składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, wyrażono zapatrywanie, że istnieje możliwość „wykorzystania inicjatywy stron w celu skorygowania rzeczywistych uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Zawsze pozostaje otwarta droga sygnalizowania organowi procesowemu uchybienia należące do katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych w celu jego ujawnienia, z którym to działaniem ustawa wiąże obowiązek podjęcia działania z urzędu. Pełne zastosowanie znajdzie tu instytucja przewidziana w art. 9 § 2 k.p.k.,

umożliwiająca stronom wystąpienie z wnioskiem o dokonanie czynności z urzędu. W tym wypadku, ta mniej sformalizowana inicjatywa strony, także powinna uruchomić kontrolę prowadzącą - w razie potwierdzenia istnienia usterki - do tego samego rezultatu, tj. uchylenia wadliwego orzeczenia i wznowienia postępowania. Natomiast w przypadku braku zaistnienia sygnalizowanego uchybienia, procedowanie w tym trybie nie wymaga wydania orzeczenia stwierdzającego, że wskazywana usterka nie występuje (por. szerzej P. Hofmański i S. Zabłocki: Meandry wykładni art. 9 § 2 kodeksu postępowania karnego, czyli jak postępować z "wnioskami" składanymi na podstawie tego przepisu w: W kręgu teorii i praktyki prawa karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Wąska, Lublin 2005, s. 646 i n.; odmiennie jednak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 kwietnia 2005 r., II KO 59/04)".

Z przedstawionych wyżej względów, wystarczyło zatem poinformować skazanego o braku podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu, niemniej jednak ze względu na charakter wskazanych przyczyn wznowieniowych, za celowe uznano podjęcie decyzji o braku prawnych podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu w formie niezaskarżalnego zarządzenia. Dodać też trzeba, że poza wskazaniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej, skazany podnosi również okoliczności, które nie wymagają podjęcia działania z urzędu w trybie art. 9 § 2 k.p.k. i z tego względu wniosek sygnalizacyjny w tym zakresie należało pozostawić bez rozpoznania.

[WB]

[r.g.]